

■ НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

УДК 342.766:7.071:341.645

DOI: 10.37128/2411-4413-2019-6-19

**МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА
НА СВОБОДУ ТВОРЧОСТІ:
ДИНАМІЧНИЙ ВИМІР ©**

ОПОЛЬСЬКА Н.М.,
*кандидат юридичних наук, доцент, завідувач
кафедри права,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)*

У статті проаналізовано динамічний вимір механізму забезпечення права на свободу творчості через сукупність процесів, які відбуваються внаслідок функціонування складових елементів. Зроблено висновок, що охорона, реалізація і захист - це процесуальні стадії механізму забезпечення права на свободу творчості.

Доведено, що стадія охорони права на свободу творчості – це сукупність правових заходів, здійснюваних міжнародними організаціями, державними органами та громадськими формуваннями спрямованих на профілактику порушень, попередження, усунення причин, що їх зумовлюють і сприяння безперешкодній реалізації прав та свобод особи.

Обґрунтовано, що стадія реалізації прав і свобод – це матеріалізація можливостей, обумовлених змістом суб'єктивного права на свободу творчості, яка передбачає безпосередню діяльність уповноважених суб'єктів, спрямована на створення необхідних умов для перетворення задекларованих соціальних благ, в стан їх можливого і дійсного використання конкретною особою. Вона може проявлятися у використанні, виконанні та дотриманні прав та свобод. Особливість цієї стадії у тому, що її динаміка залежить від суб'єктивної волі носія права.

Проаналізовано стадію захисту у механізмі забезпечення прав і свобод особи, та визначено, що це сукупність дій уповноважених суб'єктів, у встановленому законом порядку, з метою відновлення порушених прав, відшкодування шкоди, притягнення винних права до відповідальності. Вона виникає у разі загрози праву, посягання, невизнання або в результаті його порушення.

У статті визначено, що процесуальна стадія охорони права на свободу творчості включає: закріплення передумов, порядку та способів здійснення права на свободу творчості у національному законодавстві; встановлення законодавчих меж реалізації права на свободу творчості; створення умов для оптимальної творчої активності, заохочення до різних форм творчого самовираження, з метою найповнішого вияву творчих здібностей особи; доступність нових технологій та сучасних форм творчого самовираження незалежно від статусу, приналежності до певної соціальної чи етнічної групи, місця проживання тощо; сприяння обміну творчих ідей та мобільності суб'єктів творчої діяльності, подоланню стереотипів минулого та організації творчого процесу; державна підтримка у створення культурного продукту, інновацій, розробки нових знань, креативних індустрій, що відповідають сучасним викликам; сприяння створенню та діяльності організацій творчих працівників (творчих спілок та інших подібних об'єднань); забезпечення умов праці і зайнятості творчих працівників таким чином, щоб вони мали можливість присвятити себе творчій діяльності; забезпечення відповідних умов для реалізації творчих здібностей у дітей та молоді, сприяння розвитку мистецької освіти, художньої культури як способів формування творчої індивідуальності, якісна підготовка творчих кадрів до професійної діяльності у сфері літературної, художньої, наукової і технічної творчості; сприяння зростанню попиту на результати творчості з метою розширення можливостей особи отримувати прибуток за творчу діяльність; вдосконалення системи оподаткування з урахуванням особливостей творчої діяльності; сприяння організації правового виховання, підвищення рівня правової культури, правосвідомості з метою профілактики порушень у сфері інтелектуальної власності.

© ОПОЛЬСЬКА Н.М., 2019

Доведено, що динаміка процесуальної стадії реалізації права на свободу творчості проявляється у: здійсненні особою будь-якого виду творчої діяльності, відповідно до своїх інтересів і можливостей; вільному виборі засобів для самореалізації в творчому процесі; здійсненні творчої діяльності як на професійній так і на не професійній основі; здійсненні творчої діяльності самостійно, або участь в об'єднанні творчих працівників; володінні, користуванні і розпорядженні результатами творчої діяльності тощо.

Визначено, що процесуальна стадія захисту механізму забезпечення права на свободу творчості проявляється у активних діях суб'єкта у формі звернення за захистом права на свободу творчості до правоохоронних органів, органів судової влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; відповідних міжнародних установ або органів, громадських організацій, ЗМІ, а також активних діях уповноважених суб'єктів з метою відновлення порушених прав, відшкодування шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Ключові слова: свобода творчості, право на свободу творчості, механізм забезпечення права на свободу творчості, процесуальні стадії механізму забезпечення права на свободу творчості.

Літ.: 8.

MECHANISM OF PROVISION OF THE RIGHT TO FREEDOM OF CREATIVITY: DYNAMIC MEASUREMENT

**OPOLSKAYA Natalya,
Ph.D., Associate Professor,
Head of the Department of Law,
Vinnytsia National Agrarian University
(Vinnytsya)**

The article analyzes the dynamic measurement of the mechanism of ensuring the right to freedom of creativity through a set of processes that occur as a result of the functioning of the constituent elements. It is concluded that protection, realization and protection are the procedural stages of the mechanism of ensuring the right to freedom of creativity.

It is proved that the stage of protection of the right to freedom of creation is a set of legal measures taken by international organizations, state bodies and public organizations aimed at preventing violations, preventing, eliminating the causes that they cause and promoting the unhindered realization of the rights and freedoms of the individual.

It is substantiated that the stage of the realization of rights and freedoms is the materialization of the possibilities, conditioned by the content of the subjective right to freedom of creativity, which envisages the direct activity of authorized entities, aimed at creating the necessary conditions for the transformation of the declared social benefits into the state of their possible and actual use a specific person. It can manifest itself in the use, exercise and observance of rights and freedoms. The peculiarity of this stage is that its dynamics depends on the subjective will of the right carrier.

The stage of protection in the mechanism of ensuring the rights and freedoms of a person is analyzed, and it is determined that this is a set of actions of authorized actors, in accordance with the procedure established by law, in order to restore violated rights, compensation of damage, and prosecution of guilty persons. It arises in the event of a threat to the right, infringement, non-recognition or as a result of violation.

The article states that the procedural stage of the protection of the right to freedom of creativity includes: consolidation of preconditions, procedure and ways of exercising the right to freedom of creation in the national legislation; establishment of legislative boundaries for the implementation of the right to freedom of creativity; creation of conditions for optimal creative activity, encouragement to various forms of creative expression, in order to fully demonstrate the creative abilities of the person; availability of new technologies and modern forms of creative expression regardless of status, belonging to a certain social or ethnic group, place of residence, etc .; promoting the exchange of creative ideas and mobility of subjects of creative activity, overcoming stereotypes of the past and organizing the creative process; state support for creation of a cultural product, innovations, development of new knowledge, creative industries that meet modern challenges; assistance in creation and activity of organizations of creative workers (creative unions and other similar associations); ensuring the conditions of work and employment of creative workers in such a way that they have the opportunity to devote themselves to creative activity; provision of appropriate conditions for realization of creative abilities in children and youth, promotion of the

development of artistic education, artistic culture as a means of formation of creative individuality, qualitative preparation of creative personnel for professional activity in the field of literary, artistic, scientific and technical creativity; promoting the growth of demand for the results of creativity in order to enhance the person's ability to profit from creative activity; improvement of the taxation system taking into account the peculiarities of creative activity; assistance in organizing legal education, raising the level of legal culture, legal awareness in order to prevent violations in the field of intellectual property.

It is substantiated that the dynamics of the procedural stage of realization of the right to freedom of creativity manifests itself in: the realization by the person of any kind of creative activity, in accordance with their interests and possibilities; free choice of means for self-realization in the creative process; realization of creative activity both on a professional and on a non professional basis; the pursuit of creative activity on their own, or participation in the union of creative workers; possession, use and disposal of the results of creative activity, etc.

It has been determined that the procedural stage of protection of the mechanism of ensuring the right to freedom of creativity manifests itself in the active actions of the subject in the form of applying for the protection of the right to freedom of creativity to law enforcement bodies, judicial authorities, the Commissioner of the Verkhovna Rada of Ukraine on human rights; relevant international institutions or bodies, public organizations, mass media, as well as active actions of authorized entities in order to restore violated rights, reimbursement of harm, and prosecution.

Key words: freedom of creativity, the right to freedom of creativity, the mechanism of ensuring the right to freedom of creation, the procedural stages of the mechanism of ensuring the right to freedom of creativity.

Ref.: 8.

МЕХАНИЗМ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВА НА СВОБОДУ ТВОРЧЕСТВА: ДИНАМИЧЕСКИЙ ИЗМЕРЕНИЕ

ОПОЛЬСКАЯ Н.М.,
кандидат юридических наук, доцент,
заведующий кафедрой права,
Винницкий национальный аграрный университет
(г. Винница)

В статье проанализированы динамический измерение механизма обеспечения права на свободу творчества по совокупности процессов, которые происходят в результате функционирования составляющих элементов. Сделан вывод, что охрана, реализация и защита - это процессуальные стадии механизма обеспечения права на свободу творчества.

Доказано, что стадия охраны права на свободу творчества - это совокупность правовых мероприятий, осуществляемых международными организациями, государственными органами и общественными формированиями направленных на профилактику нарушений, предупреждение, устранение причин, которые обуславливают и содействуют беспрепятственной реализации прав и свобод личности.

Обосновано, что стадия реализации прав и свобод - это материализация возможностей, обусловленных содержанием субъективного права на свободу творчества, которая предусматривает непосредственную деятельность уполномоченных субъектов, направленная на создание необходимых условий для преобразования задекларированных социальных благ, в состоянии их возможного и действительного использования конкретным лицом. Она может проявляться в использовании, исполнении и соблюдении прав и свобод. Особенность этой стадии в том, что ее динамика зависит от субъективной воли носителя права.

Проанализированы стадию защиты в механизме обеспечения прав и свобод личности, и определено, что это совокупность действий уполномоченных субъектов в установленном законом порядке, с целью восстановления нарушенных прав, возмещения вреда, привлечения виновных права к ответственности. Она возникает в случае угрозы праву, посягательства, непризнание или в результате его нарушения.

В статье определено, что процессуальная стадия охраны права на свободу творчества включает: закрепление предпосылок, порядка и способов осуществления права на свободу творчества в национальном законодательстве; установление законодательных границ реализации права на свободу творчества; создание условий для оптимальной творческой

активности, поощрение различных форм творческого самовыражения, с целью наиболее полного проявления творческих способностей личности; доступность новых технологий и современных форм творческого самовыражения независимо от статуса, принадлежности к определенной социальной или этнической группе, места жительства и т.д.; содействие обмену творческих идей и мобильности субъектов творческой деятельности, преодолению стереотипов прошлого и организации творческого процесса; государственная поддержка в создании культурного продукта, инноваций, разработки новых знаний, креативных индустрий, отвечающих современным вызовам; содействие созданию и деятельности организаций творческих работников (творческих союзов и других подобных объединений) обеспечение условий труда и занятости творческих работников таким образом, чтобы они имели возможность посвятить себя творческой деятельности; обеспечение соответствующих условий для реализации творческих способностей у детей и молодежи, содействие развитию художественного образования, художественной культуры как способов формирования творческой индивидуальности, качественная подготовка творческих кадров к профессиональной деятельности в сфере литературного, художественного, научного и технического творчества; содействие росту спроса на результаты творчества с целью расширения возможностей личности получать прибыль за творческую деятельность; совершенствование системы налогообложения с учетом особенностей творческой деятельности; содействие организации правового воспитания, повышения уровня правовой культуры, правосознания с целью профилактики нарушений в сфере интеллектуальной собственности.

Обосновано, что динамика процессуальной стадии реализации права на свободу творчества проявляется в: осуществлении лицом любого вида творческой деятельности, в соответствии со своими интересами и возможностями; свободном выборе средств для самореализации в творческом процессе; осуществлении творческой деятельности как на профессиональной так и на минутой не профессиональной основе; осуществлении творческой деятельности самостоятельно, или участие в объединении творческих работников; владении, пользовании и распоряжении результатами творческой деятельности и тому подобное.

Определено, что процессуальная стадия защиты механизма обеспечения права на свободу творчества проявляется в активных действиях субъекта в форме обращения за защитой права на свободу творчества в правоохранительные органы, органы судебной власти, Уполномоченного Верховной Рады Украины по правам человека; соответствующих международных учреждений или органов, общественных организаций, СМИ, а также активных действиях уполномоченных субъектов с целью восстановления нарушенных прав, возмещения вреда, привлечения виновных к ответственности.

Ключевые слова: свобода творчества, право на свободу творчества, механизм обеспечения права на свободу творчества, процессуальные стадии механизма обеспечения права на свободу творчества.

Лит.: 8.

Постановка проблеми. Платон зазначав, що творчість — це перетворення небуття на буття [1, с. 115]. У найбільш загальному вигляді свобода творчості являє собою можливість трансцендування, внаслідок чого створюється новий культурний домен або суттєво змінюється існуючий. У праві це поняття використовується для позначення одного із суб'єктивних прав особи. Декларативного проголошення права на свободу творчості було б достатньо в утопічному соціумі, де в ідеалі, усі члени неухильно дотримуються нормативних приписів. Однак в сучасному українському суспільстві законодавчого закріплення права на свободу творчості замало. Необхідним є застосування політичних, економічних, культурних, юридичних заходів спрямованих на охорону, реалізацію та захист права на свободу творчості, які доцільно визначати у механізмній концепції.

Саме категорія «механізм» в юридичних дослідженнях дозволяє розглянути забезпечення права на свободу творчості як комплексне явище правової дійсності, його складові та відобразити динамічні процеси, які виникають внаслідок функціонування цього механізму.

І.А. Кузнецов, довів, що при дослідженні механізму здійснення державних функцій необхідно виділяти статичну (державні і громадські організації) і динамічну (діяльність цих організацій) сторони цього механізму [2, с. 29-31]. Майже аналогічної точки зору дотримувався й Е.Р. Форнель, який у ході аналізу механізму здійснення державою функції щодо надання

соціальних послуг, під останнім розумів систему органів державної влади і управління щодо реалізації даної функції, а також правові форми її здійснення [3, с. 16].

На наш погляд, розмежування статичної та динамічної сторін механізму забезпечення прав і свобод людини є обґрунтованим. Категорія «механізм» дозволяє розглянути забезпечення права на свободу творчості як статичне явище, зокрема, охарактеризувати його структуру, сукупність складових елементів. Висвітлити особливості взаємодії цих елементів можливо через характеристику динамічних процесів, які виникають внаслідок функціонування цього механізму.

Механізм забезпечення права на свободу творчості доцільно досліджувати у статичному та динамічному вимірах. Статичний вимір проявляється здебільшого через внутрішню структуру, будову, сукупність елементів, форм, методів та інструментів. Висвітлення механізму забезпечення права на свободу творчості у динамічному вимірі передбачає розкриття змісту та особливостей процесуальних стадій цього механізму.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Механізм забезпечення прав і свобод людини є одним із найбільш дискусійних питань в теорії права. У радянський період проблемам забезпечення прав людини приділялася увага у працях таких відомих теоретиків як: С.С. Алексєєв, Д.А. Керімов, М.І. Козюбра, В.В. Копейчиков, В.С. Нерсєсянц, П.М. Рабінович та ін. За часів незалежної України механізм забезпечення прав і свобод особи досліджували такі вчені як В.С. Журавський, О.В. Зайчук, А.П. Заєць, А.М. Колодій, М.Ф. Орзих, Оніщенко Н.М., Олійник А.Ю., О.В. Петришин, О.Ф. Скакун, М.В. Цвік та ін.

Механізм забезпечення права на свободу творчості залишився поза увагою науковців. Найбільш дотичним серед вітчизняних досліджень є праця Т.М. Мілової, яка проаналізувала механізм реалізації права людини і громадянина на свободу наукової творчості [4]. Механізм реалізації права на свободу творчості в Росії досліджувала Шапорєва Д.С. [5].

Постановка завдання. Метою статті є висвітлення особливостей функціонування механізму забезпечення права на свободу творчості у динамічному вимірі.

Виклад основного матеріалу. Механізм забезпечення права на свободу творчості у динамічному вимірі включає охорону, реалізацію і захист, як процесуальні стадії. Ці стадії мають визначену послідовність можуть переходити від однієї до іншої, залежно від юридичних фактів. Постійно діючою є стадія охорони права на свободу творчості, адже має здійснюватись безперервно.

Процесуальна стадія охорони права на свободу творчості, яка являє собою сукупність правових заходів, здійснюваних міжнародними організаціями, державними органами та громадськими формуваннями, спрямованих на сприяння безперешкодній реалізації прав та свобод особи, профілактику порушень, попередження, усунення причин, що їх зумовлюють. Процес охорони права на свободу творчості у часовому вимірі є безперервним та охоплює комплекс наступних правових заходів:

- закріплення передумов, порядку та способів здійснення права на свободу творчості у національному законодавстві;
- встановлення законодавчих меж реалізації права на свободу творчості;
- створення умов для оптимальної творчої активності, заохочення до різних форм творчого самовираження, з метою найповнішого вияву творчих здібностей особи;
- доступність нових технологій та сучасних форм творчого самовираження незалежно від статусу, приналежності до певної соціальної чи етнічної групи, місця проживання тощо;
- сприяння обміну творчих ідей та мобільності суб'єктів творчої діяльності, подоланню стереотипів минулого та організації творчого процесу;
- державна підтримка у створенні культурного продукту, інновацій, розробки нових знань, креативних індустрій, що відповідають сучасним викликам;
- сприяння створенню та діяльності організацій творчих працівників (творчих спілок та інших подібних об'єднань);
- забезпечення умов праці і зайнятості творчих працівників таким чином, щоб вони мали можливість присвятити себе творчій діяльності;
- забезпечення відповідних умов для реалізації творчих здібностей у дітей та молоді, сприяння розвитку мистецької освіти, художньої культури як способів формування творчої індивідуальності, якісна підготовка творчих кадрів до професійної діяльності у сфері літературної, художньої, наукової і технічної творчості;

- сприяння зростанню попиту на результати творчості, з метою розширення можливостей особи отримувати прибуток за творчу діяльність;
- вдосконалення системи оподаткування з урахуванням особливостей творчої діяльності;
- сприяння організації правового виховання, підвищення рівня правової культури, правосвідомості, з метою профілактики порушень у сфері інтелектуальної власності.

Отже, процесуальна стадія охорони у механізмі забезпечення права на свободу творчості – це комплекс правових заходів, спрямованих на розвиток творчих здібностей особи, сприяння безперешкодній реалізації права на свободу творчості та профілактику його порушень.

Наступним елементом механізму забезпечення права на свободу творчості, у динамічному вимірі, є процесуальна стадія реалізації. Реалізація прав і свобод людини – це форма буття прав і свобод, що зводиться до переведення соціальних благ, які закріплені нормами права, в стан їх можливого і дійсного використання конкретною особою, з метою задоволення своїх різноманітних потреб та інтересів [6, с. 257-258]. Як зазначає С. С. Алексєєв - "Про реалізацію права слід говорити при такій формі, як виконання". В цьому випадку в юридичних нормах закладаються моделі поведінки, які повинні втілюватися в життя, реалізуватися в активній діяльності суб'єктів [7, с. 167].

Подібний підхід висвітлюють: О.В. Зайчук, А.В. Заєць та ін. визначають, що реалізація прав – це втілення приписів правової норми у діяльності суб'єктів. А механізм реалізації права – це діяльність суб'єкта права, зобов'язаної сторони, законодавчого органу, правозастосовчого органу та наявні юридичні норми, які регулюють їх діяльність. Автори розрізняють три основні форми реалізації права: використання, виконання та дотримання [7, с. 451].

Результатом процесуальної стадії реалізації права на свободу творчості є матеріалізація можливостей, обумовлених змістом суб'єктивного права на свободу творчості, використання, виконання та дотримання цього права, зокрема:

- безпосереднє здійснення особою будь-якого виду творчої діяльності, відповідно до своїх інтересів і можливостей;
- вільний вибір засобів для самореалізації в творчому процесі;
- здійснення творчої діяльності як на професійній так і на не професійній основі;
- здійснення творчої діяльності самостійно, або участь в об'єднанні творчих працівників;
- володіння, користування і розпорядження результатами творчої діяльності тощо.

На стадії реалізації права на свободу творчості, активні дії передбачають і можливість суб'єкта утриматись від вчинення фактичних та юридично значущих діянь, тобто, можливість пасивної поведінки. Наприклад, коли творець об'єкта інтелектуальної власності не бажає вчиняти дії щодо власного використання цього об'єкта.

Отже, процесуальна стадія реалізації права на свободу творчості – це матеріалізація можливостей, обумовлених змістом суб'єктивного права, яка виражається в перетворенні задекларованої свободи творчості, в стан її можливого і дійсного використання конкретною особою, дотримання та виконання уповноваженими суб'єктами.

Особливість цієї стадії у тому, що її динаміка залежить від суб'єктивної волі носія права. Вона може проявлятися у використанні, виконанні та дотриманні прав та свобод, а також передбачає і можливість носія права утриматись від вчинення фактичних та юридично значущих діянь, тобто можливість пасивної поведінки.

Процес захисту, як стадія механізму забезпечення прав і свобод особи, виникає у разі загрози праву, посягання, невизнання або в результаті його порушення. Ця стадія є сукупністю дій уповноважених суб'єктів, з метою відновлення порушених прав, відшкодування шкоди, притягнення винних до відповідальності. Це примусовий щодо зобов'язаної особи спосіб, який застосовується лише уповноваженими на те органами, у встановленому законом порядку.

Захист права на свободу творчості включає дії уповноважених суб'єктів щодо протидії невизнання цього права, припиненні його порушення, відновлення права, забезпечення компенсації моральної чи матеріальної шкоди.

Процесуальна стадія захисту механізму забезпечення права на свободу творчості проявляється у:

- активних діях суб'єкта, у формі звернення за захистом права на свободу творчості до правоохоронних органів, органів судової влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; відповідних міжнародних установ або органів, громадських організацій, ЗМІ;
- активних діях уповноважених суб'єктів з метою відновлення порушених прав, відшкодування шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Результатом процесуальної стадії захисту права на свободу творчості є припинення порушення та невизнання права на свободу творчості, відновлення порушеного права, відшкодування шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Отже, механізм забезпечення права на свободу творчості у динамічному вимірі включає процесуальні стадії охорони, реалізації і захисту права на свободу творчості. Метою механізму є фактичне використання соціального блага, яке передбачено цим правом.

Висновки. Аналіз динамічного виміру механізму забезпечення права на свободу творчості через сукупність процесів, які відбуваються внаслідок функціонування складових елементів, дає змогу зробити висновок, що охорона, реалізація і захист - це процесуальні стадії механізму забезпечення права на свободу творчості.

Стадія охорони права на свободу творчості – це сукупність правових заходів, здійснюваних міжнародними організаціями, державними органами та громадськими формуваннями спрямованих на профілактику порушень, попередження, усунення причин, що їх зумовлюють і сприяння безперешкодній реалізації прав та свобод особи. Процес охорони прав та свобод особи у часовому вимірі є безперервним.

Стадія реалізації права на свободу творчості – це матеріалізація можливостей, обумовлених змістом суб'єктивного права, яка виражається в перетворенні задекларованої свободи творчості, в стан її можливого і дійсного використання конкретною особою, дотримання та виконання уповноваженими суб'єктами. Особливість цієї стадії у тому, що її динаміка залежить від суб'єктивної волі носія права.

Стадія захисту у механізмі забезпечення прав і свобод особи – це сукупність дій уповноважених суб'єктів, у встановленому законом порядку, з метою відновлення порушених прав, відшкодування шкоди, притягнення винних у порушенні права до відповідальності. Вона виникає у разі загрози праву, посягання, невизнання або в результаті його порушення.

Процесуальна стадія охорони права на свободу творчості включає: закріплення передумов, порядку та способів здійснення права на свободу творчості у національному законодавстві; встановлення законодавчих меж реалізації права на свободу творчості; створення умов для оптимальної творчої активності, заохочення до різних форм творчого самовираження, з метою найповнішого вияву творчих здібностей особи; доступність нових технологій та сучасних форм творчого самовираження незалежно від статусу, приналежності до певної соціальної чи етнічної групи, місця проживання тощо; сприяння обміну творчих ідей та мобільності суб'єктів творчої діяльності, подоланню стереотипів минулого та організації творчого процесу; державна підтримка у створенні культурного продукту, інновацій, розробки нових знань, креативних індустрій, що відповідають сучасним викликам; сприяння створенню та діяльності організацій творчих працівників (творчих спілок та інших подібних об'єднань); забезпечення умов праці і зайнятості творчих працівників таким чином, щоб вони мали можливість присвятити себе творчій діяльності; забезпечення відповідних умов для реалізації творчих здібностей у дітей та молоді, сприяння розвитку мистецької освіти, художньої культури, як способів формування творчої індивідуальності, якісна підготовка творчих кадрів до професійної діяльності у сфері літературної, художньої, наукової і технічної творчості; сприяння зростанню попиту на результати творчості з метою розширення можливостей особи отримувати прибуток за творчу діяльність; вдосконалення системи оподаткування, з урахуванням особливостей творчої діяльності; сприяння організації правового виховання, підвищення рівня правової культури, правосвідомості, з метою профілактики порушень у сфері інтелектуальної власності.

Динаміка процесуальної стадії реалізації права на свободу творчості проявляється у: здійсненні особою будь-якого виду творчої діяльності, відповідно до своїх інтересів і можливостей; вільному виборі засобів для самореалізації в творчому процесі; здійсненні творчої діяльності як на професійній так і на не професійній основі; здійсненні творчої діяльності самостійно або участь в об'єднанні творчих працівників; володінні, користуванні і розпорядженні результатами творчої діяльності тощо.

Процесуальна стадія захисту механізму забезпечення права на свободу творчості проявляється у активних діях суб'єкта у формі звернення за захистом права на свободу творчості до правоохоронних органів, органів судової влади, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; відповідних міжнародних установ або органів, громадських організацій, ЗМІ, а також активних діях уповноважених суб'єктів, з метою відновлення порушених прав, відшкодування шкоди, притягнення винних до відповідальності.

Список використаних джерел.

1. Платон. Собрание сочинений: в 4-х т. / под общ. ред. А.Ф. Loseva, В.Ф. Asmusa, А.А. Тахо–Годи. М.: Мысль, 1993. Т. 2. 528 с
2. Кузнецов И.А. Некоторые методологические вопросы классификации внутренних функций социалистического государства / И. А. Кузнецов // Вопросы теории государства и права. 1986. Вып. 7. С. 28–35.
3. Форнель Е. Р. Функции советского общенародного государства по оказанию социальных услуг : автореф. Дис. канд. юрид. наук / Форнель Е. Р. М., 1983. 19 с.
4. Мілова Т. В. Конституційне право людини і громадянина на свободу наукової творчості в Україні: автореф. дис. канд. юрид. наук: спец. 12.00.02 «Конституційне право» / Т.В. Мілова. К., 2008. – 19 с
5. Шапорева Д.С. Конституционное право человека и гражданина на свободу творчества в современной России :Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук. 12.00.02 Конституционное право ; Муниципальное право /Д. С. Шапорева. Саратов, 2007. 260 с.
6. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: підручник. К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 305 с.
7. Алексеев С.С. Теория права. М., 1995. С. 215-216; Теория государства и права: Учебник / Под ред. М.М. Рассолова. М., 2004. С. 303-305
8. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. / За ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. К.: Юрінком Інтер, 2006. 688 с.

References

1. Platon. (1993) *Sobranie sochineniy: v 4-h t.* [Pod obsch. red. A.F. Loseva, V.F. Asmusa, A.A. Taho–Godi] M. : Myisl, T. 2. 528 s[In Russia]
2. Kuznetsov I.A.(1983) *Nekotoryie metodologicheskie voprosyi klassifikatsii vnutrennih funktsiy sotsialisticheskogo gosudarstva* [Voprosyi teorii gosudarstva i prava] Vyip. 7. [In Russia]
3. Fornel E.R. (1983) *Funktsii sovetskogo obschenarodnogo gosudarstva po okazaniyu sotsialnyih uslug* [Avtoref. Dis. kand. jurid. nauk] spets. 12.00.02 «Konstitutsiynе pravo» [In Russia]
4. Мілова Т.В.(2008) *Konstitutsiynе pravo lyudini I gromadyanina na svobodu naukovoyi tvorchosti v UkraYini* [Avtoref. dis. kand. jurid. Nauk]: spets. 12.00.02 «Konstitutsiynе pravo» [in Urainian]
5. Shaporeva D.S.(2007) *Konstitutsionnoe pravo cheloveka i grazhdanina na svobodu tvorchestva v sovremennoy Rossii* [Dissertatsiya na soiskanie uchenoy stepeni kandidata yuridicheskikh nauk] 12.00.02 Konstitutsionnoe pravo ; Munitsipalnoe pravo. Saratov [In Russia]
6. Kolodiy A.M., Oliylik A.Yu. (2008) *Prava, svobod i obov'yazki lyudini i gromadyanina v Ukrayini* Pidruchnik. K.: VseukraYinska asotslatsIya vidavtsIv «Pravova EdnIst»[in Urainian]
7. Alekseev S.S.(1995) *Teoriya prava.* [Teoriya gosudarstva i prava: Uchebnik] Pod red. M.M. Rassolova. [In Russia]
8. O.V. Zaychuka (2006) *Teoriya derzhavi i prava. AkademIchniy kurs: pidruch* [Za red. O.V. Zaychuka, N. M. OnIschenko.] Yurinkom Inter [in Urainian]

Відомості про автора

ОПОЛЬСЬКА Наталя Михайлівна – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри права, Вінницький національний аграрний університет (21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, e-mail: Opolska@vsau.org).

OPOLSKA Natalya – Candidate of Legal Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Law, Vinnytsia National Agrarian University (21008, Vinnytsia, 3 Soniachna Str., e-mail: Opolska@vsau.org).

ОПОЛЬСКАЯ Наталья Михайловна – кандидат юридических наук, доцент, заведующая кафедрой права, Винницкий национальный аграрный университет (21008, г. Винница, ул. Солнечная, 3, e-mail: Opolska@vsau.org).

